

Stockholms stads övergripande lägesbild med anledning av Covid-19

12 – 13 maj

Omvärld

Smittstatus

- Smittspridningen ökar i mellan- och Sydamerika, Ryssland samt vissa centralasiatiska länder. Inom flera länder som drabbades tidigt av smittan, exempelvis Kina, Sydkorea och Singapore, rapporteras nu flera nya fall. Blickar riktas samtidigt mot Indien som trots sin stora befolkning inte har haft särskilt många bekräftade fall.
- WHO lyfter att flera studie i Europa, USA och Asien visar att endast 1-10 % av personerna som deltog i studien hade antikroppar, vilket kan indikera att en stor del av befolkningen fortfarande riskerar att bli smittade.
- Folkhälsomyndigheten presenterar en studie som visar att 0,9 % av Sveriges befolkning och 2,3 % av stockholmarna hade aktiv covid-19 under vecka 17. Svag nedgång i Stockholmsområdet jämfört med föregående mätning.

Allmänt

- En rapport från Rädda barnen visar att nästan vart fjärde barn som lever under karantän i ett urval av länder känner någon form av ångest. Svaren togs fram genom en enkät som genomfördes i Finland, USA, Tyskland, Spanien och Storbritannien. I Finland, där skolorna nu öppnar, svarade hela 70 procent av barnen att de upplevt ångestkänslor.
- Lunds kommun tar hjälp av Lunds universitet för att hitta fler sätt att kontrollera att restauranger följer folkhälsomyndighetens rekommendationer, bland annat genom sensorer vid uteserveringar och satellitbilder.
- Den fysiska försäljningen av Majblomman som var planerad till hösten ställs in. Blomman säljs digitalt under våren vilket har resulterat i att 7 miljoner kronor har samlats in, att jämföra med de 67 miljoner som samlades in 2019.

Omvärld, forts.

Regering, riksdag och myndigheter

- UD förlänger avrådan från icke-nödvändiga resor till andra länder fram tills den 15 juli.
- Folkhälsomyndigheten förtydligar rekommendationerna vad gäller inhemska resor. Myndigheten säger att resor som tar 1-2 timmar med bil från hemmet ligger inom rekommendationens begränsningar. Resor bör helst genomföras med de personer som individen vanligtvis lever med.
- EU-kommissionen presenterar riktlinjer och rekommendationer för att hjälpa medlemsländerna att lyfta sina reserestriktioner och öppna upp för turism. EU:s medlemsländer uppmanas att öppna upp unionens interna gränser säkert och succesivt, samt att resenärer följer de olika ländernas föreskrifter kring smittspridning. För att minska smittspridning uppmanas resenärer som gör internationella resor att bära munskydd, någonting som det europeiska flygorganet EASA sedan rekommenderat. Paketet kombineras med finansieringsmöjligheter för små- och medelstora företag som vill driva utvecklingsprojekt inom turismsektorn.
- Regeringen presenterar en tillfällig ökning av bostadsbidraget för vissa barnfamiljer. Tillskottet kommer vara en ökning som motsvarar 25 % av storleken på nuvarande bostadsbidrag. Som mest kommer tillskottet vara 1325 kr per månad och träda i kraft den 1 juli och fram tills årets slut. En särskild ansökan behöver göras för de som redan har bidraget.
- Socialstyrelsen presenterar statistik över antalet bekräftade fall och avlidna på landets LSS-boenden. Statistiken visar att trenden inom gruppen är liknande som för övriga grupper i samhället när det gäller antalet bekräftade fall.

Omvärld, forts.

Regering, riksdag och myndigheter

- Regeringen presenterar en satsning som innebär att anställda inom äldreomsorg ska ha möjlighet att genomgå betald utbildning till undersköterska eller vårdbiträde på arbetstid. Satsningen omfattar 2,2 miljarder kronor under 2020 och 2021 där förväntningarna är att 10 000 personer ska nyttja möjligheten att studera. Parterna har meddelat att målsättningen är de som genomgår utbildningen ska ha ökade möjligheter att fastanställas. Utöver detta föreslås folkhögskolans yrkesutbildningar byggas ut med ca 1 000 nya halvårsplatser redan till hösten.
- Regeringen tillskjuter ytterligare 2 miljarder till det tidigare aviserade statsstödet på 3 miljarder som ska täcka kommuner och regioners extraordinära kostnader. Kostnaderna ska ha uppstått från februari 2020 och framåt där offentliga aktörer kan ansöka om bidrag från den 30 augusti. Den tidigare kritiserade skrivningen om att socialstyrelsen ska prioritera bland ansökningarna lyfts bort från regleringen av statsbidraget.
- Regeringen presenterar en satsning på 100 miljoner till föreningar och organisationer som arbetar med sociala och humanitära insatser för samhällets mest utsatta under krisen. Satsningen ska delas lika mellan organisationer som arbetar med humanitära insatser (riktade mot hemlösa, papperslösa eller andra socialt utsatta grupper) och organisationer som arbetar för att motverka social isolering bland äldre.
- Regeringen lyfter att tidigare aviserade omställningsstödet även kan gå till civilsamhällesorganisationer. Kravet att ha F-skatt för detta stöd gäller inte de allmännyttiga organisationer som helt eller delvis är undantagna skatteskyldighet.

Ekonomi

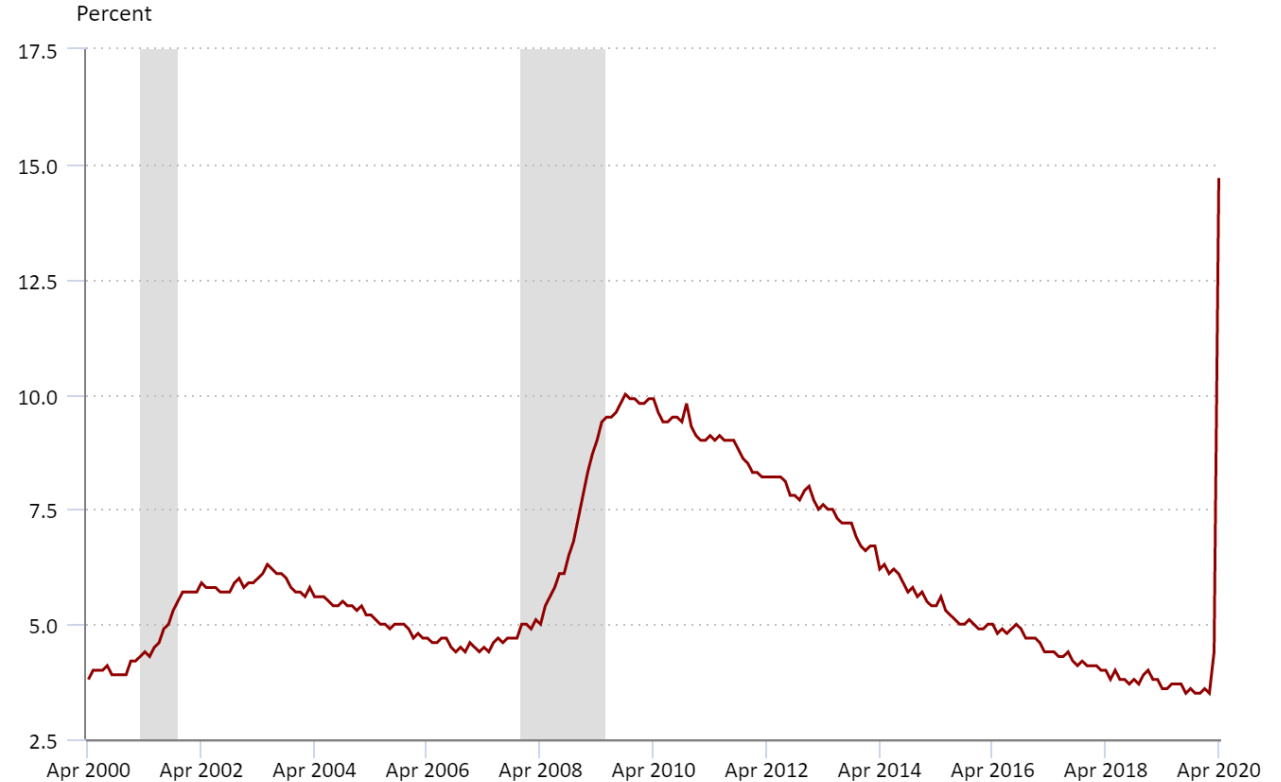
- Kreditupplysningsföretaget UC förutspår att de senaste månadernas kraftiga konkursökningar kommer att mattas av i maj för att landa på samma nivåer som maj 2019.

Det ekonomiska läget - Globalt

Global recession väntar

- IMF beräknar en nedgång i världsekonomin på 3 procent under år 2020
 - För EU beräknas en nedgång med 7,5 procent
 - BNP hos Sveriges viktiga handelspartner Tyskland bedöms minska med 7 procent. För Italien och Spanien väntas också stora nedgångar, med 9,1 respektive 8 procent
- Stor arbetslöshet breder ut sig
- USA:s BNP sjönk med 5 procent första kvartalet
- Andelen arbetslösa i USA är det högsta som registrerats under 2000-talet
- Inköpschefsindex i euroområdet är på den lägsta nivån sedan mätningen startade.

Andel arbetslösa i USA april 2000- april 2020

Källa: U.S. Bureau of Labor Statistics

Det ekonomiska läget, - Sverige

Prognos Sverige

- Det ekonomiska läget i Sverige är allvarligare än förväntat.
- Sveriges ekonomi bedöms vara mitt emellan regeringens tidigare aviserade huvudscenariot och det mer negativa scenariot i Vårpropositionen.
- I Konjunkturinstitutets uppdaterade konjunkturbild beräknas BNP falla med 7 procent år 2020
- Långsammare ekonomisk återhämtning efter 2020

Prognosscenarier i Vårpropositionen 2020

Kalenderkorrigerade siffror		2020	2021
BNP	Bas	-4,2	3,3
	Sämre	-10,0	4,0
Arbetslöshet	Bas	9,0	9,0
	Sämre	13,5	13,0
Finansiellt sparande	Bas	-3,8	-1,4
	Sämre	-9,0	-7,0
Maastricht-skuld	Bas	39,9	38,3
	Sämre	49,0	53,0

Källa: Finansdepartementet

Det ekonomiska läget,. Korttidsarbete

Korttidsarbete

- Var åttonde sysselsatt permitterad eller varslad i länet
- Till antalet varsel ska även läggas antal i korttidsarbete (s.k. permitterade).
- I länet berörs hittills nästan var åttonde *sysselsatt av varsel eller korttidsarbete* sedan 1 mars.
- I riket är en halv miljon människor berörda sedan 1 mars.

Antal personer i varsel och korttidsarbete (KTA) 1 mars - 11 maj 2020

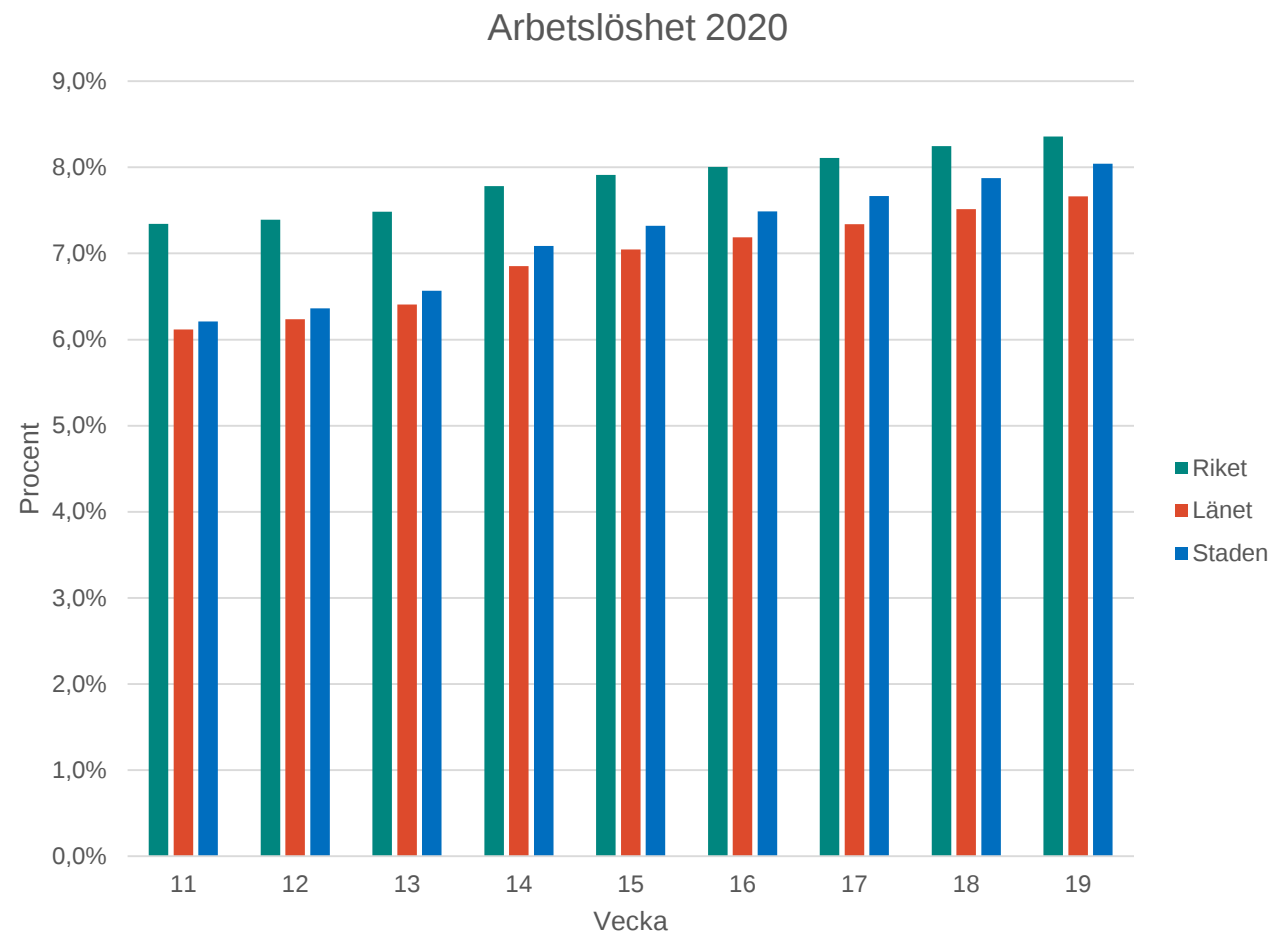
	Stockholms län	Riket
Varsel mars	23 595	42 415
Varsel april	12 232	26 773
Varsel tom 8 maj	2 230	4 879
KTA t.o.m. 11 maj	134 402	425 891
Summa varsel och KTA 1 mars – 11 maj	172 459	499 958
Andel av arbetskraften	13,4%	9,9%

Källa: SCB. Arbetsförmedlingen och Tillväxtverket

Det ekonomiska läget, Stockholm

Arbetslöshet i Stockholm

- Tjänstesektorn är den näringsgren som är värst drabbad. Staden har i denna sektor 60% av totalt förvärvsarbetande i länet jämfört med 45% för riket.
- Staden har 25% av antal sysselsatta i riket men även:
 - 50% av alla varsel i riket
 - 30% av alla permitteringar i riket
 - Stor andel tidsbegränsade anställningar i tjänstesektorn
- Ökningen av arbetslösa har gått snabbare i Stockholm jämfört med övriga riket. Sedan pandemins början har andelen arbetslösa ökat med ca 1,6 procentenhet i länet respektive 1,8 procentenheter i staden. Andelen arbetslösa har ökat med drygt 0,5 procentenheter i övriga län.

Det ekonomiska läget, Skatteunderlagsutveckling

Prognoser

Stor risk för nedrevideringar. SKR:s prognos bygger på att:

- Smittspridningen antas mattas av mot slutet av sommaren
- Nuvarande restriktioner ligger kvar och trappas av under sommaren.
- Vårdbehoven antas vara förhöjda i riket, men minska under sommaren.
- Ingen ny våg av smittspridning sker.
- Samhället återgår till ett mer normalt läge i höst

Tillväxten i skatteunderlaget väntas minska kraftigt. SKR:s senaste bedömning i april för 2020 är att skatteunderlaget ökar med 0,9 procent. Bedöms minska Stockholms stads skatteintäkter med cirka 1,7 mdkr jämfört med budget 2020. Kompenseras dock med ökade statsbidrag.

För 2021 bedöms stadens skatteintäkter minska med cirka 1,2 mdkr jämfört med plan enligt SKR:s bedömning. Kompenseras till viss del med ökade statsbidrag. Fattas ca 400 mnkr utifrån aprilprognoserna.

Prognosen är dock mycket osäker och bygger på en BNP-tillväxt som är något gynnsammare än regeringens och KI:s prognoser

%	2020	2021
SKR feb	2,4	3,1
SKR marsbedömning	1,5	-
Konjunkturinstitutet april	0,3	-
Regeringen VÅP	1,8	3,9
SKR april	0,9	3,5
Realt skatteunderlag	-0,6	1,3

Region Stockholm

Smittstatus Region Stockholm

- Totalt 1 733 (+35) personer med bekräftad covid-19 har hittills avlidit.
- Smittskydd Stockholm presenterar statistik för bekräftade fall uppdelat på länets kommuner och stadens stadsdelar. Jämfört med föregående vecka går ökningstakten fortsatt ner i kommunerna Sollentuna och Södertälje. Kommuner som denna vecka har något högre ökningstakt är Nacka, Upplands Bro och Ekerö. Inom staden har stadsdelarna Skärholmen, Bromma och Skarpnäck viss ökning.

Sjukvård Region Stockholm

- Just nu finns det fortfarande lediga intensivvårdsplatser, geriatriska platser och platser inom akutsjukvård.

Folkhälsomyndigheten (20200512)

Stockholms stads lägesbild, upphandling av feriejobbsplatser

- Krisledningsnämnd beslutar att göra en upphandling för att kunna erbjuda feriejobbsplatser under sommaren 2020 inom andra områden än exempelvis äldreomsorg, förskola och LSS-boenden.
- Upphandlingen förväntas tillföra mellan 1 200 – 1 500 ytterligare jobb hos externa arbetsgivare. Många aktörer har uttryckt stort intresse och engagemang för att stärka stadens möjligheter att hitta fler feriejobb.
- Arbetsmarknadsnämnden publicerar en upphandling med kort svarstid för att säkerställa att
 - alla initiativ och idéer tas tillvara och prövas mot stadens behov
 - det blir en bredd av leverantörer
 - jobben är likvärdiga
 - jobb i ytterstaden prioriteras
 - alla arbetsplatser är säkra
 - det finns kapacitet att handleda på arbetsplatsen.

Stockholms stads lägesbild - Äldreomsorg och omsorg för andra utsatta grupper, statistik v.20

Bekräftade fall av covid-19 vid **50 (58) vård- och omsorgsboenden (8 färre sedan föregående vecka)** och **5 (6) servicehus (1 färre sedan föregående vecka)** i Stockholms stad. Det finns totalt 88 vård- och omsorgsboenden och 12 servicehus i staden.

- Totalt är **235 (325) personer, cirka 4,7 %** på vård- och omsorgsboende bekräftat smittade, och **13 (15) personer, cirka 1,4 %** på servicehus.
- **32 (32)** hemtjänstutförare rapporterar att de har bekräftade fall av covid-19. Det finns 90 (14 i egen regi, 76 privata) utförare, varav 83 har svarat på frågorna.
- **109 (87)** personer (ca 0,8 %) över 65 år med **konstaterad** covid-19 vistas hemma med hemtjänstinsatser.
- **131 (106)** personer (ca 0,9 %) över 65 år med **misstänkt** covid-19 vistas hemma med hemtjänstinsatser.
- **99 (124)** personer över 65 år som normalt har hemtjänst är inlagda på sjukhus med konstaterad covid-19.
- **9 (13)** personer inom LSS grupp- och servicebostäder med **konstaterad** covid-19.
- **37 (23)** personer inom LSS grupp- och servicebostäder med **misstänkt** covid-19 (eftersläpning).
- LSS-hälsan ansvarar för hälso- och sjukvården i ca 200 bostäder med särskild service. De träffar kontinuerligt 1216 personer med behov inom hälso- och sjukvårdande åtgärder.
- Tillgången till lediga platser för äldre är idag god (379 inom VoB och 24 i servicehus).

Stockholms stads lägesbild, forts.

Statistik utifrån regiform

Hemtjänst	Antal kunder	Pers Covid	Andel %	Antal utförare	Antal m Covid
Privat	8 554	56	0,7%	76	20
Egen regi	5 332	31	0,6%	14	12
TOTALT	13 886	87	0,6%	90	32

VoB	Antal boende	Pers Covid	Andel %	Antal boenden	Antal m Covid
Priv/entr	2 698	174	6,4%	58	32
Egen regi	2 349	151	6,4%	30	26
TOTALT	5 047	325	6,4%	88	58

Stockholms stads lägesbild - Äldreomsorg och omsorg för andra utsatta grupper

Korttidsplatser för personer med bekräftad covid-19

- Region Stockholms särskilda sjukvårdsledning har fattat beslut att samtliga personer som flyttar in på särskilt boende för äldre (SÄBO), ska provtas för covid-19. Personer som skrivs ut från slutenvården ska helst provtas dagen innan flytten (20-05-09).
- En patient som behöver få plats på SÄBO efter utskrivning från slutenvården och är konstaterat smittad med covid-19 ska erbjudas plats på särskild korttidsenhet för personer med bekräftad covid-19. Efter tillfriskande kan den enskilde vid behov flytta in på en permanent plats på SÄBO eller återgå till ordinärt boende.
- En utskrivningsklar patient från slutenvården som har en plats på SÄBO och är konstaterat smittad med covid-19 kan flytta tillbaka till aktuellt SÄBO om det kan upprätthållas kohortvård där. Alternativet är att den enskilde erbjuds plats på ett korttidsboende avsedd för konstaterat smittade personer. Efter att den äldre är smittfriförklarad kan personen flytta tillbaka till ordinarie SÄBO.
- Staden har särskilda korttidsplatser för smittade i Skärholmen (4), EÅV (8) och Farsta (Edö, ca 70). Södermalm (egen regi) och Norrmalm (Attendo) kommer också öppna under veckan. De två första har fullt och Edö har ca 1 avd (12 platser) belagd.
- Placering på korttidsplatser sker i dagsläget centralt.

Stockholms stads lägesbild - Logistik och resurser

Logistik och resurser – Material

- Stora leveranser från bland annat Länsstyrelsen har inkommit till staden idag. Tilldelningen av korta handskar gör att vi till stor del kan leverera till verksamheterna enligt senaste dygnens inkomna beställningar. Det är dock fortsatt brist och inflödet är oregelbundet. Funktionen arbetar vidare med att säkra en mer stabil tillgång.

Logistik och resurser – Lokaler

- CKL har idag beslutat att utrusta evakueringsboenden i Skärholmen. Funktionen kommer utrusta dessa snarast enligt samma modell som de tidigare evakueringsbostäderna i Akalla.

Stockholms stads lägesbild - Planering inför sommaren

- Staden arbetar för att säkerställa beredskapen under sommaren inom alla verksamheter utifrån omfallsplanering samt i samverkan med andra aktörer inom ramen för samverkan Stockholms region.
- Kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen har fått ett större ansvar för att planera och genomföra aktiviteter för barn och unga.
- Staden har inventerat stadsdelsförvaltningarnas, idrottsförvaltningens, kulturförvaltningens och arbetsmarknadsförvaltningens arbete med att ta fram fler sommarlovsaktiviteter för barn och unga.
- Stadsdelsförvaltningarna får i uppdrag att säkerställa det uppsökande trygghetsarbetet under sommaren.
- Det pågår ett arbete för att få fram fler feriearbeten. Bland annat har arbetsmarknadsförvaltningen i uppdrag att upphandla 1 200-1 500 sommarjobb för att täcka upp för bortfallet av arbetsplatser inom äldreomsorgen, vid LSS-boenden och förskolor.
- Öppnandet av stadens plaskdammar skjuts fram till vecka 25.

Stadsdirektörens inriktning för Stockholms stad

1. Begränsa smittspridning, särskilt fokus på riskgrupper
2. Upprätthåll prioriterade verksamheter
3. Ha beredskap för uthållighet och en eskalerande situation
4. Verka för ökad trygghet genom att förstärka myndigheternas budskap

Detta genom

- Fortsatt aktiv samverkan inom staden och med aktörer i länet.
- Aktiv, effektiv och samordnad kommunikation.
- Fortlöpande följa expertmyndigheternas bedömningar och rekommendationer.
- Säkerställa nödvändiga leveranser till prioriterade verksamheter, särskilt personlig skyddsutrustning.
- Säkerställa personalförsörjning i händelse av stor sjukfrånvaro eller långvarig hög belastning.
- Fortsatt fokus på att säkerställa arbetet och utvecklingen av vård- och omsorgsverksamheten.
- Bibehålla beredskap för en eventuell händelseutveckling där hela eller delar av skolor och förskolor behöver stängas.